

GARANCIA

A versenyképesség javítása, biztos finanszírozási háttérrel

Melyek a magyar agrárpolitika főbb törekvései? Történt-e fordulat az agrárfinanszírozásban? Milyen eszközök állnak rendelkezésre a szektor fejlődésének és finanszírozásának segítésére? Mi lehet a kedvezményes kezességvállalás szerepe? Ezekről beszélgettünk Dr. Nagy István agrárminiszterrel.

Hogyan ítéli meg az agrárium szerepét a nemzetgazdaságban?

A mezőgazdaság a nemzetgazdaság kiemelkedő fontosságú, stratégiai ágazata, melyet jól bizonyít a GDP-hez való hozzájárulása mellett a biztonságos, egészséges élelmiszertermelésben, a természeti erőforrásokkal való hatékony és fenntartható gazdálkodásban, valamint a vidéki foglalkoztatásban betöltött szerepe. Az agrártermékek kivitele és külkereskedelmi többlete az elmúlt években látványosan bővült, ennek köszönhetően az agrár-külkereskedelem makrogazdasági szerepe meghatározó.

Melyek a hazai agrárpolitika sarokpontjai és prioritásai?

Kulcsfontosságú az élelmiszer-feldolgozás versenyképességének fejlesztése. A munkaigényes ágazatok – állattenyésztés és kertészet – kiemelt kezelése továbbra is prioritást élvez, melyet érvényesíteni kell a támogatáspolitikai eszközök alkalmazása során. Megkezdődött a 2020 utáni közös agrárpolitika tervezése. Fontos, hogy a 2020 utáni szakpolitika is tartalmazza a legfontosabb, a magyar gazdák érdekében kitűzött törekvéseinket. Nincs szükség radikális reformra, az erős kétpilléres rendszert megfelelő költségvetési források biztosításával fenn kell tartani. A 2020 utáni KAP keretei között is szeretnénk olyan követelményeket és támogatási intézkedéseket megfogalmazni, amelyek egyszerre képesek szolgálni a mezőgazdaság versenyképességének növelését,

fenntartható fejlődését, a természeti erőforrások védelmét és a gazdálkodók jövedelembiztonságát csakúgy, mint a pénzek gyors, hatékony és jogszerű kifizetését.

Milyen eszközökkel tudja az agrárkormányzat segíteni az agrárszektor fejlődését?

Többek között a jövedelempótló agrártámogatásokkal, a munkaerő-igényes és nagyobb hozzáadott értékű termelő ágazatok kiemelt támogatásával, a beruházási támogatásokkal, a kedvezményes hitelprogramokkal, kockázatkezelési rendszer működtetésével, az öntözés fejlesztésével, a digitalizáció ösztönzésével, birtokpolitikai intézkedésekkel, valamint a társtárccákkal együttműködve aktív foglalkoztatáspolitikai intézkedésekkel. Az agrár-, vidékfejlesztési támogatásoknak kiemelt szerepe van a mezőgazdaság jövedelmezőségének és versenyképességének növelésében, mivel folyamatos és kiszámítható bevételt jelentenek a gazdálkodóknak, ennek köszönhetően javítják likviditásukat, csökkentik a pénzügyi kockázatokat, jövedelembiztonságot nyújtanak, ösztönzik beruházásaikat, illetve javítják a versenyképességüket. A Közös Agrárpolitika forrásai 2020-ig rendelkezésre állnak és a nemzeti támogatásokkal kiegészítve kiszámítható gazdasági tervezést tesznek lehetővé. Alapvető fontosságú feladat az Agrárminisztérium számára a közvetlen termelői támogatások rendszerének megbízható és hatékony működtetése. A 2012-ben bevezetett, a gazdálkodók számára termelés és jövedelembiztonságot nyújtó mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer mára európai uniós ösztönzésben is kiemelkedő színvonalúvá nőtte ki magát. Célunk a kockázatkezelési rendszer továbbfejlesztése.

„Az agrárágazat képes hatékonyan felhasználni a rendelkezésre álló finanszírozási forrásokat.”

Dr. Nagy István

2

Ösztönözni kívánjuk a magyar mezőgazdaság digitális átállását, központi kérdés az öntözés fejlesztése. Az Öntözési Ügynökség a vízkereslet szervezésében láthatna el komoly feladatokat a vízügyi igazgatóságok és a termelők között, több, az öntözési kapacitásokat növelő fejlesztés megvalósítását szorgalmazzuk. Fontos feladatunknak tekintjük a gazdálkodói generációváltás elősegítését is, ezért programot kívánunk indítani a generációváltás ösztönzése és megkönnyítése érdekében. Kiemelt célunk a közös osztatlan földterületek és tulajdonviszonyok felszámolása. Jelenleg 1 millió hektár a szóban forgó területek nagysága, 300 ezer tulajdonos és mintegy 60 ezer helyrajzi számot érintve. Az elkövetkező időszak egyik kulcsfontosságú kérdése lesz, hogy miként tudjuk ezt a tulajdonformát felszámolni és újratermelődését megakadályozni. Az ágazat féléredése és a fogyasztás ösztönzése szempontjából fontos intézkedés az ütemezett általános forgalmi adó csökkentése. Az érintett ágazatokban egyértelmű pozitív jelek voltak érezhetőek: csökkentek a fogyasztói árak, tisztult a piac, nőtt a belföldi értékesítés és az export, csökkent az import. Az agrártárca a jövőben is fontosnak tartja a csökkentett áfa-kulcs további termékekre való kiterjesztését.

Hogyan ítéli meg az agrárfinanszírozás helyzetét?

Egyre több jel mutat arra, hogy fordulat következett be a mezőgazdaság finanszírozásában. Az agrárágazat hitelállománya 2013-tól növekszik, 2017 végén már meghaladta a 611 milliárd forintot, amelyen belül az egyéni gazdaságok hitelállománya 305 milliárd forinttal 50%-os részarányt képvisel. A növekedés motorja az egyéni gazdaságok hitelállományának növekedése, amelyben jelentős szerepe volt a „Földet a gazdáknak!” Program keretében kihelyezett hiteleknek. 2013-tól kezdve folyamatosan nő az egyéni kibocsátási értékre jutó hitelállomány, 2017-ben már csaknem 24 fillér hitelt sikerült a vállalkozásoknak bevonni 1 forint kibocsátás realizálásához, szemben a 2013-as 17 fillérrel. Az adatok egyértelműen jelzik a mezőgazdaság iránti banki bizalom növekedését és azt, hogy az ágazat képes hatékonyan felhasználni a rendelkezésre álló finanszírozási forrásokat. Az elmúlt években a forgóeszköz hitelezés kiemelkedő mértékben futott fel. A Növekedési Hitel Program idejétől kezdve, illetve azután is a forgóeszköz-finanszírozás szinte problémamentes volt. A hitelintézetek között verseny van az agrárvállalkozások kiszolgálásában. Az élelmiszer-gazdasági ügyfelek jó adósnak számítanak, a mezőgazdaság iránti banki bizalom erősödik. Bebizonyosodott, hogy az agrárágazat képes hatékonyan felhasználni a rendelkezésre álló finanszírozási forrásokat. A kedvező makrogazdasági helyzet és kamatkörnyezet alapján a piaci alapú hitelezés biztos lábakon áll, amelyet az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása is segít.

Az agrárberuházások bizonyos ciklikusságot mutatnak és erősen kötődnek az uniós támogatásokhoz. A Vidékfejlesztési Program (VP) nyertes pályázati projektjeinek megvalósítása ez évtől válik dinamikusabbá. Így a beruházási hitelezés felfutása várha-

tó. Az élelmiszer-gazdaság hatékonyságának és versenyképességének erősítése, és az ehhez szükséges szerkezeti változások megkövetelik, hogy a VP-s, illetve általában a kertészeti, állattartási, élelmiszerfeldolgozási fejlesztési projektek finanszírozása teljeskörű legyen. A kormányzat számára az is alapvető fontosságú, hogy a banki hitelezési szempontból nehezebben megítélhető östermelők, családi gazdaságok is hozzáférjenek a szükséges hitelforrásokhoz, és ebben igyekszünk a segítségükre lenni.

A kormányzat a finanszírozási feladatok megoldásában hogyan tud közvetlenül is segíteni az agrárium szereplőinek?

A kormányzat többféle eszközzel igyekszik javítani az agrárgazdaság finanszírozási helyzetét. A forgóeszköz finanszírozás területén elsősorban a rendkívüli népszerűségnek örvendő Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel (ASZK) konstrukciót kell megemlíteni, amely akár 3 éves futamidejű, rugalmas finanszírozási lehetőséget kínál maximum 100 millió forintos összegben, elsősorban a kisebb üzemméretű agrárvállalkozások számára. Az Agrárminisztérium saját költségvetési forrásaiból általános esetben 4 százalékpont mértékű kamattámogatást és 50%-os mértékű kezességi díjtámogatást nyújt a vállalkozások számára, így az ASZK konstrukció jelenleg 0,1%/év kamatszintre érhető el. Az ASZK keretében kiemelt támogatáshoz juthatnak hozzá a kedvezőtlen időjárási jelenségekkel, például fagykár által sújtott termelők. Az ASZK konstrukció 2011. évi indulása óta összesen több mint 10 ezer hitelszerződés került megkötésre, a kihelyezett hitelösszeg meghaladta a 92 Mrd Ft-ot, amelyből az egyéni gazdaságok hitelei mintegy 61 Mrd Ft-ot tettek ki. Az egyéni gazdaságok forgóeszköz-hitelállományának kb. a felét az ASZK biztosítja. Az Agrárminisztérium hangsúlyt helyez arra, hogy a forgóeszköz hitelkonstrukciókhoz kapcsolódóan kiemelt támogatásban részesítse a kedvezőtlen időjárási jelenségekkel például fagykár, jégkár által sújtott termelőket és a piaci zavarokkal érintett ágazatokba (sertés és tejágazat) tartozó vállalkozásokat. Az érintett vállalkozások az ASZK keretében felvett hitelekhez kapcsolódóan a normál támogatási mértéktől eltérően 100%-os mértékű kamattámogatást, 100%-os mértékű kezességi díj támogatást, és a hitelek megkötésével, fenntartásával kapcsolatos költségek megtérítését igényelhetik, így számukra a hitelfelvétel teljes mértékben költségmentessé válik.

Mi az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalásának szerepe az agrárfinanszírozás feladatainak megoldásában?

Az intézményi kezességvállalásnak kulcsszerepe van az agrárszektor hitelezésében. Egyrészt a hazai gazdasági szereplők egy része túlságosan eladósodott ahhoz, hogy újabb hitelt vegyen fel, másrészt sok olyan kisebb üzemméretű vállalkozás van, amely jogi kötelezettség híján nem vezet olyan közhiteles nyilvántartást, amely alapján a bankok becsülni tudnák a hitel kockázatát. Tovább növeli a kockázatot, hogy a mezőgazdasági üzemek fedezetbe adható eszköze-

inek jelentős része korlátozott forgalomképességgel bír. Az AVHGA 1991 óta segíti készfizető kezességével a mezőgazdaságban és a kapcsolódó ágazatokban működő mikro-, kis- és középvállalkozások hitelhez jutását. Az alapítvány célja, hogy a kevésbé hitelképes ügyfelek számára biztosított intézményi kezességvállalás révén növelje a hitelintézetek agrár- és vidéki vállalkozások hitelezésére irányuló hajlandóságát. Az AVHGA fontos szerepet tölt be a 2014-2020 évi Vidékfejlesztési Program fejlesztései megvalósulásának elősegítésében is. Speciális termékei révén kedvező díjazás mellett, a VP-ben oly neuralgikus pontnak számító zérus, vagy csekély támogatástartalommal járul hozzá a program keretében megvalósuló beruházások finanszírozásához, ideértve a támogatási előleg nyújtását is. Az alapítvány tevékenysége dinamikus

A mezőgazdasági kockázatkezelés felértékelődő szerepe

Az idei tél végi, tavaszi fagyok jelentős károkat okoztak a hazai mezőgazdasági kultúrákban, elsősorban a gyümölcsstermelésben. A gondokat tovább növelték a 2018. június eleji jégverések. A gyakran előforduló szélsőséges időjárási körülmények miatt a termelőknek célszerű növekvő figyelmet fordítaniuk a mezőgazdálkodási kockázatkezelésre, hogy a termésbiztonság erősödjön és a rendelkezésre álló - többféleképpen támogatott - kockázatkezelési és megelőzési eszközök a leghatékonyabb módon kerüljenek alkalmazásra. A termelőknek egyúttal olyan agrotechnológiai megoldásokra, művelési módokra stb. kell törekedniük, amelyekkel megelőzhetik, illetve mérsékelhetik a kedvezőtlen időjárásból fakadó potenciális kockázatokat. A mezőgazdasági kockázatkezelés egyik eleme az agrárkárenyhítési rendszer, amely az Európai Bizottság által jóváhagyott állami támogatásra támaszkodik. A konstrukció keretében elemi csapás esetén - a mezőgazdasági termelők befizetéséből és az ehhez kapcsolódó nemzeti költségvetési támogatási forrásból - a rendszerhez csatlakozott mezőgazdasági termelők részbeni kompenzációt kaphatnak

bővül, fennálló kezességi állományát 2010. év elejétől 2017 végére háromszorosára növelte, amely már meghaladja a 172 milliárd forintot, és közel 240 milliárd forintnyi hitel nyújtását segíti elő. Az alapítvány által segített agrárvállalkozások több mint 95%-a mikrovállalkozás. Az Agrárminisztérium és jogelődei 2013 óta kezességi díjtámogatást biztosítanak a vállalkozások számára, 2017-ben az ilyen címen kifizetett támogatás elérte a 656 millió forintot. A vállalkozások a kezességgel biztosított hitelek több mint 95%-a esetében, a piacnál kedvezőbb díjak mellett tudtak támogatást igénybe venni a múlt évben. A kezességi díjtámogatáson túlmenően a kormányzat 85%-os mértékű költségvetési viszontgarancia vállalással is segíti az alapítvány tevékenységét, és ezzel a vállalkozások hitelhez jutását.

3

Egyszerű, hagyományos gazdálkodás

A Jászság hagyományosan mezőgazdasági vidékén, Jászszentandrásán gazdálkodik Éles Andor. A gazdaság termelési szerkezete is hagyományos: növénytermesztés, állattenyésztés. Gazdasági lépéseiből is látszik, hogy biztonságra törekvő, fontolva haladó ember. Talán ez is közrejátszik abban, hogy a település közössége önkormányzati képviselőnek is megválasztotta.

Pályamódosítással kezdte a gazdálkodást, amiről a következőben számolt be Éles Andor.

- Mint sok más családi vállalkozás, a mienk is 1990-ben, a rendszerváltáskor indult. A fővárosból települtünk vissza, nem volt idegen számukra a mezőgazdaság, hiszen a feleségem családja régtől fogva gazdálkodott, elsősorban a kertészetet művelték. Végül is ez utóbbiba vágtam bele. A feleségem államigazgatási főiskolát végzett, jelenleg a falu jegyzője. A rendszerváltás utáni években rengeteget dolgoztunk, közben igyekeztünk földet vásárolni, évről évre növelni a gazdaságot. Családi kárpótlásból és

vásárolt kárpótlási jegyekkel indultunk, s amikor a térszámolta önmagát, sikerült egy nagyobb területet megvásárolni. Végül is kialakult az üzem mai mérete: 380 hektár, amiben van saját terület és bérlemény is. Ma már földvásárlással jelentősen nem bővíthető a terület.

Ahogy említette, a kertészetrel kezdték a gazdálkodást. Milyen növényt termesztettek?

- A hevesi táj adottságai és a hagyományok is a dinnyetermesztés mellett szóltak, a szüleink is ezzel foglalkoztak, mi is ezzel kezdtünk. De a dinnyetermesztés munkaigényes ágazat, hamar szembeülnünk kellett azzal, hogy a szüleink is idősek, kevesebbet bírnak, s egyre kevesebb megbízható és megfizethető külső munkaerő is. Ma már a napi hírekben szerepel, hogy a dinnye egy része a földön marad, mert nincs, aki betakarítsa a termést. Nem kapni embert a nehéz fizikai munkára. Egyszerűsíteniem kellett a gazdaság szerkezetét, hiszen

itt voltak a nagyszülők, akikről gondoskodni kellett, mellette a saját családom, aztán a kertészet az alkalmazottakkal, és nem utolsósorban a szántóföldi növénytermesztés, ez túl soknak bizonyult. Még időben sikerült váltani: lemondunk a kertészetről, megszüntettük a dinnyetermesztést, mára csak a jól gépesíthető szántóföldi növénytermesztés maradt, ami durván az őszi búzát, kukoricát, napraforgót jelent. Mellette az állattenyésztést fejlesztettük. 1992 körül, amikor országosan is lendületet vett a családi gazdaságok fejlődése, kedvezményes hitelből megvásároltuk a felszámoló által értékesített egykori térsz udvar egy részét, ahol lényegében kialakítottunk egy kis központi majort. Így lett egy 2800 négyzetméter alapterületű raktárunk, kiköveztük a telepet, utána építettünk rá egy szárító tisztítót. Közben vásároltunk földeket is. Csak úgy tudtuk ezt a fejlesztést megoldani, hogy folyamatosan vettünk fel hiteleket a Centrál Takaréktól, amely hitelei mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége állt. Ez a kezesség, különösen a kezdeti időkben óriási jelentőségű volt, hiszen sok gazdálkodónak, főleg a kisebbeknek, nem állt rendelkezésre elegendő fedezet. Ha más formában, de ma is létfontosságú, hogy a garanciaszervezet mellettünk álljon. Természetesen mindig minden hitelt időben visszafizetünk, teljes a bizalom a vállalkozás és a takarékszövetkezet között. Mondhatom ezt napi kapcsolatnak is, hiszen mindenkit ismerünk a helyi pénzintézetnél, s együtt beszéljük meg a pénzügyi stratégiánkat.

Milyen szerepet tölthettek be a különféle pályázatok által nyert támogatások a gazdálkodásban?

- Nem jellemző, hogy sok pályázaton indultunk volna. Annak idején a gépbeszerzésekre kiírt pályázatok keretében szereztük be az első korszerű gépeket, de voltak olyan pályázatok, amelyeken indulhattunk volna, de inkább kihagytuk, vagy hitelekkel, illetve lízing konstrukcióval oldottuk meg. Ennek oka például az is, hogy az utóbbi években már vannak olcsóbb hitelek, amelyekhez, ha hozzáveszem, hogy nem kell pályázat készíttéssel foglalkozni, és nem kell várni az elbírálási időre, nem kell elvégezni a pályázatoknál szokásos, a megvalósítási és fenntartási időszakra vonatkozó adminisztrációt, hanem akár már másnap munkába állhat a gép, akkor igazán versenyképes

ajánlat a hitel és a lízing a pályázati támogatással szemben. Természetesen ez függ a beruházás fajtájától és értékétől is. Én ezt mindig mérlegelem. Leginkább a gépek esetében éri meg a hitel, vagy a lízing. Egy nagyobb értékű kombájnt vásároltam pályázat keretében, a kisebb értékű gépek beszerzését jórészt hitellel, vagy lízinggel oldom meg. A takarékszövetkezettel kimondottan jó a kapcsolatunk, mindig megtaláljuk a kedvező megoldást, legyen szó hitelről, lízingről. A kedvező feltételű MNB növekedési hitelprogram révén is tudtunk néhány fejlesztést végrehajtani. Sokat jelent a finanszírozásban, hogy sikerült egy speciális kapcsolatot kialakítani a KITE-vel. Az input - műtrágya, vetőmag, vegyi anyagok, akár a gépek - beszerzését ők intézik, gyorsak, nem egyszer előfordult, hogy amikor aláírtam a szerződést, már kihozhattam a gépet, másik oldalon viszont rajtuk keresztül értékesítem a terményeimet. Ez nem integrátori viszony, inkább nevezhető szoros együttműködésen alapuló előnyös kapcsolatnak. Nekem főként azért éri meg, mert biztos az értékesítés, de az sem utolsó szempont, hogy a végén számolunk el, ezáltal csökken az évközi pénzforgalom is.

Hogyan alakult ki a másik nagy ágazat, az állattenyésztés?

- A növénytermesztés mellett húsmarhát tartunk, mint egyre többen ezen a vidéken. Üzemenként változnak a feltételek, így a jövedelmezőség is: aki rendelkezik legelőterülettel jobb pozícióban van, mint aki nem. Mi sajnos ez utóbbiak közé tartozunk, szabadtartásos, karámos rendszert alakítottunk ki, ami azt jelenti, hogy karámban tartjuk az állatokat, s minden takarmányt behordunk nekik. Nyilván ez költségesebb, mint a legeltetés. Saját területen termeljük meg a takarmányt. A szénát bálázzuk. Ehhez tavaly pályázat segítségével szereztem be kaszát, rendszort és a bálázót. Lassan fejlesztjük a szarvasmarha állományt is: a mostani harminc egyedből álló limousin állományt meg kellene emelni 50 darabbal, akkor valószínű, hogy a jelenlegi nulla körüli eredményről el tudnánk mozdulni. Ez irányba tett lépés a férőhely bővítését szolgáló épületberuházásunk, amelyet most kezdtünk el.

Legelő is kellene és a növénytermesztést is célszerű lenne növelni. Tervez ilyen irányú bővítést?

- Az elmúlt időszakban százmillió forint értékű beruházást valósítottunk meg, de pontosan kell látnunk, hogy a földterület korlátot szab a nagyobb arányú fejlesztésnek. Növelnénk a területet, de nincs rá lehetőség. 200 hektár a család saját területe, próbáljuk a bérleményeket megvásárolni, de ez is korlátozott, mert lehet, hogy a fiatal tulajdonosok könnyebben eladják a birtokukat, de már köztük is akadnak, akik befektetésnek tekintik a földet. Az idősebbek pedig a legtöbb esetben ragaszkodnak a földhöz. Tehát, amennyire tudjuk, igyekszünk a szomszédos területeket megvenni, a környéken található 6-7 hektáros földeket megvásárolni. Az állami földekre nem pályáztam, egyrészt azért, mert itt nagyon kevés ilyen terület volt, másrészt általában azok vették meg, aki bérelték, nem tartottam volna korrektnek, hogy harcoljak ellenük, esetleg a licitáláson elvegyem tőlük.

A jövőről szólva a munkaerő helyzet is szóba került, de nem olyan módon, mint az ma általában szokás.

- Azt hiszem, kevesen mondhatják el, hogy azok az alkalmazottak mind itt dolgoznak, akikkel 1990-ben kezdték a gazdálkodást. Két ember a kivétel, ők innen mentek nyugdíjba, de máshova dolgozni senki nem ment el tőlünk. Nyolc alkalmazottal dolgozom, az idősebbek megmaradtak a hagyományos munkánál, viszont fiatalok, akik később jöttek már a modern gépekkel dolgoznak. Ezek korszerű gépek, de még nem érik el azt a színvonalat, amellyel a KITE precíziós növénytermesztési szisztémáját, a műholdas vezérlést használhatnánk. De van lehetőség a fejlődésre. Ennek egyik feltétele, hogy a következő - immár korszerűbb - szemléletű generáció is bekapcsolódjon a gazdálkodásba. És remény is van rá. Az egyik lányom agrárvégzettségű, a másik külker szakon tanul. Mindketten ambiciózus emberek.

„Csak úgy tudtuk ezt a fejlesztést megoldani, hogy folyamatosan vettünk fel hiteleket a Centrál Takaréktól, amely hitelei mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége állt.”

Éles Andor

Élőhelyfejlesztési beruházások támogatása

A Vidékfejlesztési Program (VP) „Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások” című pályázatára 2018. július 31-ig lehetett támogatási kérelmet benyújtani. A támogatás célja egyfelől a mezőgazdasági táj ökoszisztémája megfelelő szintjének visszaállítása és fejlesztése. Másfelől, az agrár-környezetvédelmi és éghajlatváltozással kapcsolatos VP támogatási kifizetések céljaihoz illeszkedve a fajok és élőhelyek természetvédelmi helyzetének megőrzése és javítása, valamint a Natura 2000 területek és a magas természeti értékkel rendelkező gazdálkodási rendszerek közjóléti funkcióinak erősítése. A nyertes gazdálkodók vissza nem térítendő támogatáshoz juthatnak hozzá az alábbi beruházások megvalósítása esetében:

- szántóterületen tartós zöldugor vagy méhlegelő növénykultúra létesítése, gyeptelepítés megvalósítása, a támogatás mértéke 400 euro/hektár;
- sövény telepítése a mezőgazdasági táblák szegélyein, a támogatás mértéke 400 euro/100 méter.

A tartós zöldugor, illetve méhlegelőszegély telepítés esetén a legkisebb támogható terület 0,25 hektár. Gyeptelepítés esetén a legkisebb támogható terület 1 hektár, a támogható legkisebb táblaméret pedig 0,25 hektár. Sövénytelepítés kizárólag a tábla területén belül, a tábla szélével érintkezően valósítható meg, azonban az érintett táblának a sövénytelepítést követően is el kell érnie a 0,25 hektárt. Az élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások támogatása elsősorban azoknak a gazdaságoknak segít, amelyek olyan területeken tevékenykednek, ahol az erőteljes erózió, vagy a kedvezőtlen talajjellemzők miatt a mezőgazdasági termelés nehézségekbe ütközik, kevésbé gazdaságos. A pályázatok bírálata során többletpontot kap az a pályázó, aki a VP agrár-környezetgazdálkodási, ökológiai gazdálkodási, vagy Natura 2000 gyeptámogatási pályázatainak valamelyikében már támogatást nyert. A nyertes gazdálkodóknak a támogatói okirat hatályba lépésétől számított 12 hónapon belül meg kell valósítaniuk a támogatott beruházási tevékenységet.

Ökológiai gazdálkodás – változó feltételek

2018. május 30-án jelent meg az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 számú rendelete az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a kéréskört korábban szabályozó 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről. Az ökológiai ágazat az Európai Unióban lendületesen fejlődik, ezért időről időre szükséges felülvizsgálni a vonatkozó szabályokat. Ennek megfelelően az Európai Bizottság által elvégzett mostani felülvizsgálat szerint az ökológiai termelés uniós jogi keretét fejleszteni kell annak érdekében, hogy szabályai megfeleljenek a fogyasztók jogos elvárásainak, és kellően egyértelműek legyenek az érintettek számára, továbbá egyértelművé kell tenni azon termékek körét, amelyek a rendelet hatálya alá tartoznak. Ennek megfelelően az új rendelet célja, hogy megalapozza az ökológiai termelés fenntartható fejlődését, garantálja az ökológiai termékek belső piacának hatékony működését és a tisztességes versenyt, segítve ezzel a mezőgazdasági termelőket a megfelelő jövedelem elérésében, egyúttal védve a fogyasztók érdekeit, valamint előmozdítva a rövid ellátási láncokat és a helyi termelést. A hazai gazdálkodók számára a szóban forgó rendelet azért is figyelemre méltó, mert az ökológiai gazdálkodásban való részvétel a Vidékfejlesztési Program több támogatási kiírása esetében is többlet pontot ér a pályázatok elbírálásánál.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Az agrárberuházások támogatása a Vidékfejlesztési Programban

Vízgazdálkodási pályázat

A pályázati kiírás a hazai vízkészlet-gazdálkodás fejlesztését, a takarékos öntözési technológiák elterjesztését támogatja. A rendelkezésre álló 49,5 milliárd forintot vissza nem térítendő támogatási forrás az alábbi fejlesztésekhez vehető igénybe:

- öntözőberendezések vízellátását biztosító vízviszatartható létesítmények építése;
- természetes vízszűrőmezők kialakítása;
- meglévő öntözőberendezések vízfelhasználási hatékonyságának javítása;
- meliorált mezőgazdasági utak kialakítása;
- új öntözőberendezések beszerzése;
- öntözőberendezések energiafelhasználási hatékonyságának javítása.

A mezőgazdasági termelők egyéni pályázatával legfeljebb egy, kollektív pályázatával maximum kétmilliárd forint támogatás nyerhető el. A támogatás legmagasabb mértéke az összes elszámolható költség 50 százaléka lehet, kivéve a közép-magyarországi régiót, ahol a 40 százaléka. Egy gazdálkodó több támogatási kérelmet is benyújthat, de egy pályázati szakaszban csak egyet. Most a 2018. augusztus 1-jéig benyújtott pályázatok kerülnek együttes elbírálásra.

Energiahatékonysági pályázat

A támogatási konstrukció a mezőgazdasági termelők és feldolgozó üzemek gazdaságosabb energiafelhasználást lehetővé tevő beruházásokat segíti. A következő fejlesztések támogatására van mód:

- Meglévő fóliaházak, növényházak, hűtőházak utólagos külső hőszigetelése, külső nyílászáró-cseréje, korszerűsítése, fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek modernizálása, világítási rendszereinek átalakítása, megújuló energiaforrásait biztosító technológiák telepítése.
- Állattartó gazdaságok épületenergetikai, épületgépészeti és energiaellátási korszerűsítése, felújítása, a megújuló energia hasznosítását biztosító technológiák alkalmazása.
- Élelmiszeripari és borászati feldolgozáshoz kapcsolódó energiahatékonyság javító projektek megvalósítása, megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása.

A támogatási keretösszeg 35 milliárd forint. Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás egyéni pályázat esetén maximum 500 millió, kollektív pályázat esetén maximum egymilliárd forint lehet. A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 50, a közép-magyarországi régióban pedig a 40 százaléka. Legközelebb a 2018. augusztus 19-ig beadott pályázatok elbírálására kerül sor.

Szőlőültetvény-telepítési pályázat

A borvidéki településeken támogatható a gazdálkodók új borszőlőültetvény telepítése, amelynek része az

ültetvény művelésmódjának megfelelő támrendszer kialakítása is. A vissza nem térítendő 4 milliárd forintos támogatási keretösszegeből egyéni projekt esetén maximum 75, kollektív projekt esetén legfeljebb 150 millió forint igényelhető. Az összes elszámolható költséghez képest a támogatás maximális mértéke általában 50, a közép-magyarországi régióban 40 százalékos lehet. A csoportos, illetve a fiatal mezőgazdasági termelők fejlesztései 10-10 százalékpontos többlettámogatásban részesülhetnek. A pályázatok beadásának következő szakaszhatára: 2018. szeptember 14.

A Vidékfejlesztési Program elnyert támogatásainak igénybevétele

A Vidékfejlesztési Program (VP) keretében támogatott projektek, fejlesztések minél gyorsabb és sikeresebb megvalósítása érdekében elengedhetetlen, hogy a gazdálkodók a kifizetési igénylés során a vonatkozó szabályok szerint járjanak el. Ebben segít a Magyar Államkincstár 31/2018. (V.30.) számú közleménye (elérhető a www.mvh.allamkincstar.gov.hu oldalon), amely a legfontosabb gyakorlati tudnivalókat tartalmazza. A közlemény többek között a kifizetési igénylés benyújtásának általános feltételeiről, a költségek elszámolhatóságával kapcsolatos szabályokról, a kifizetési igénylés elbírálásáról, a támogatás folyósításáról, a kötelezettségekről, ellenőrzésekről, valamint a benyújtandó dokumentumokkal kapcsolatos követelményekről tartalmaz részletes információkat.

A vidékfejlesztési projektek megvalósításakor a gazdálkodók egyre gyakrabban szembesülnek azzal, hogy a pályázati kérelem benyújtásának időpontjához képest megváltoztak (megemelkedtek) a beruházás különféle tevékenységeire (például építésre, gép, eszköz, berendezés beszerzésre) vonatkozó elszámolható költségek. Emiatt a projekt egészére új (magasabb) elszámolható összköltség kerülhet megállapításra, a korábban jóváhagyott támogatási összeg változatlanul hagyása mellett. Így viszont a projekt támogatási intenzitása kisebb lehet a pályázatban eredetileg kalkuláltnál. Ezáltal a nyertes gazdálkodó számára hozzáférhetővé válhatnak további állami támogatás tartalmú pénzügyi termékek is, amelyek segítik a beruházás megvalósítását. Ilyen pénzügyi termék az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott kedvezményes díjú kezességvállalás, amely a beruházások megvalósításához és fenntartásához felvett hitelekhez is igénybe vehető.

Vidékfejlesztési Program – újabb támogatói döntések

A Vidékfejlesztési Program számos pályázati felhíváshoz kapcsolódva mintegy hatszáz pályázat támogatásáról született döntés 2018 júniusában. Több mint 21 milliárd forintos forrást ítéltek meg a nyertes gazdálkodóknak.

- A helyi piacok és a közétkeztetés fejlesztését célzó kiírás keretösszege 12,6 milliárd forint volt, amelyre közel 800 kérelem érkezett be, kb. 20 milliárd forintos támogatási igénnyel. Most több mint 300 pályázatot bíráltak el kedvezően, csaknem 8 milliárd forintnyi támogatással.
- A falusi turizmus pályázaton hozzávetőlegesen 80 pályázó kérelmét tartották támogathatónak, a nyertesek 3,3 milliárd forint támogatáshoz juthatnak majd hozzá.
- Az élelmiszeripari beruházásokat újabb kettő, az állattartó telepek korszerűsítését pedig mintegy 1,7 milliárd forinttal támogatták.

- A kertészeti fejlesztések esetében mintegy 70 kérelmező közel egymilliárd forint támogatást nyert most el.
- A fiatal mezőgazdasági termelők pályázatán kb. 50 gazdálkodó 660 millió forint támogatásra lett jogosult.

A fenti döntéseket is figyelembe véve ez idáig a teljes vidékfejlesztési támogatási keret mintegy 97 százaléka született támogatói kötelezettségvállalás. Jelenleg még kb. két tucat vidékfejlesztési felhívásra lehet pályázni, összesen mintegy 300 milliárd forintos támogatási keretösszeggel. Az Agrárminisztérium döntött arról, hogy a korábban és a várhatóan fel nem használt forrásokból előreláthatólag ősszel mintegy 50 milliárd forintos kerettel újabb pályázati lehetőséget nyit az élelmiszer-feldolgozás és a borászat támogatására. Emellett a tárca újabb 15-20 milliárd forint támogatási összegű felhívást hirdet meg az ökológiai gazdálkodást folytatók számára is.

A Vidékfejlesztési Program további aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény termesztés
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása
- Együttműködések támogatása a REL és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszűkülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései
- Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdősítés támogatása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Egyedi szennyvízkezelés

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Babka Henriett | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádás utca 8., felelős vezető: Borbás Gábor